

ΚΟΡΙΝΝΑ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΑΛΜΠΡΟΣ ΕΝΥΔΑΠΗΣΕυδρομή ἑτησια: Ἐν Ἑλλάδι φ. 8. ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φ. 12.—Ἐκαττον φυλ. τιμᾶται λ. 10.—Γράμματα Κ ο-
ρίννης ἐν τῷ τυπ. τῆς Κορίννης.—Ἄν τὸ περιοδικὸν ἀπορῶσαι ἐπ. στέλει διαβιβνόμεναι πρὸς τὸν ἐκδότην.ΕΚΔΟΤΗΣ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΧΙΩΤΗΣ

ΒΙΟΣ ΑΝΔΡΟΝΙΚΟΥ ΚΑΛΛΙΣΤΟΥ

(Ἀπόσπασμα μελέτης περὶ τῶν κορυφαίων ἀνακαινιστῶν
τῆς Ἑλληνικῆς παιδείας ἐν Ἰταλίᾳ)

Ὁ Ἰωάννης Ανδρόνικος Καλλίστου ἐγεν-
νήθη ἐν Θεσσαλονικῇ, ὅθεν ἀπῆλθεν εἰς Ἰ-
ταλίαν μετὰ τὴν ἄλωσιν τοῦ Βυζαντίου. Ὀ-
λίγα δυστυχῶς γινώσκωμεν περὶ τοῦ ἀρίστου
καὶ σοφωτάτου τούτου ἀνδρός, ὅστις περὶ
μὲν τὴν καθ' ὅλου φιλολογίαν ἐθεωρεῖτο ἐ-
φάμιλλος τοῦ περιφήμου Θεοδώρου Γαζῆ,
ἐν δὲ τῇ γλώσσει τῇ Ἑλληνικῇ πολὺ ἐκεί-
νου ἐντριβέστερος. Ἐκ τινος ἐπιστολῆς τοῦ
Φιλέλφου ἐξάγεται ὅτι τὸ 1464 ἦτο καθη-
γητὴς ἐν Βονωνίᾳ, ἀλλ' εἶχεν ὀλιγίστους ἀ-
κροατὰς, ἐξ ἄλλης δὲ μανθάνομεν ὅτι τὸ 1463
ἦτο ἐν Ρώμῃ παρὰ τῷ καρδινάλιῳ Βησσα-
ρίωνι, ἔνθα μετέσχε τῆς περιβοήτου ἐριδος
τῶν Πλατωνικῶν καὶ Ἀριστοτελικῶν, καθ' ἣν
ἐδείχθη ὑπερασπιστὴς τοῦ Ἀριστοτέλους, ἀ-
παντήσας κοσμίως καὶ μετριοπαθῶς εἰς τὴν
διατριβὴν τοῦ Μιχαὴλ Ἀποσολίου. Ἐν Ρώμῃ
ἐδίδαξεν ὁ Ανδρόνικος τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσ-
σαν, ἀλλὰ μὴ εὐρίσκων ἀρκούσαν ἀμοιβὴν,
ἀπῆλθεν εἰς Φλωρεντίαν, ὅπου ἔσχε πολλοὺς
μαθητὰς, ἐν οἷς τὸν περίφημον Ἀγγελον
Πολιτιανόν, ὃς ὑπὸ τῶν πλειοτέρων πιστεύ-
εται, τὸν Γεώργιον Βάλλαν καὶ τὸν σοφὸν
ἐκεῖνον Οὐγγρον, τὸν Ἰανὸν Παννόνιον. Ἐκ
τῆς Φλωρεντίας, ἐλπίζων μεγαλήτερα κέρδη,
ἀρίκετο εἰς Γαλλίαν, ὅπου μεγάλως συνε-
τέλεσεν εἰς τὴν ἐπίδοσιν τῆς Ἑλληνικῆς φι-
λοσοφίας καὶ φιλολογίας καὶ ὅπου ἀπέβιω-
σεν ἐν ἐσχάτῳ γήρατι.

Ἐπὶ ἄλλῃ δὲ γνώμῃ τὸ 1476 ἐπέστρε-
ψεν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἢ τὴν Ἰταλίαν. Ἐτέραν
τινὰ εἶδησιν περὶ τοῦ Ανδρόνικου ἀνεύρομεν
ἐν τινι ἐπιστολῇ τοῦ Κωνσταντίνου Λατκάρεως
καθ' ὃν. «ἢ τῶν τυραννούντων φειδωλῖα Ἀν-
δρόνικον τὸν Καλλίστου εἰς τὰς Βρεττανικὰς
νήσους ἀπήλασεν» ἀλλὰ περὶ τούτου ὑπάρ-

χει χρεία, νομίζομεν, καὶ ἄλλων μαρτυριῶν
Ὁ Ανδρόνικος ἀναντιρρήτως ἦτο εἰς τῶν
σοφωτάτων Ἑλλήνων τῶν ἀπελθόντων εἰς
Ἰταλίαν κατὰ τὸ δέκατον πέμπτον αἰῶνα, ὀ-
λίγον ὅμως ἐξετιμῆθη ὑπὸ τῶν Ἰταλῶν, διότι
καθ' ὃν χρόνον διέτριβεν αὐτὸς ἐν Ἰταλίᾳ,
ἤρξατο καταπίπτων ὁ μέγας ἐκεῖνος ἐνθου-
σιασμὸς ὑπὲρ τῆς Ἑλληνικῆς παιδείας, πολ-
λῶν ἤδη μαθόντων καὶ διδασκόντων αὐτὴν.
οἱ σοφοὶ τῆς Ἑλλάδος, οἱ κατ' ἐξοχὴν φω-
τοδοταὶ τῆς Δύσεως, περιεφρονουνοῦτο ἤδη ὑ-
πὸ τῶν ἡγεμόνων τῆς Ἰταλίας καὶ τινες αὐ-
τόχρονα ἐξ ἀπώλων το ἄφαντοι, ὡς
ὁ Φραγκούλιος καὶ Δημήτριος ὁ Κασπρινός,
ὧν μόνον τὸ ὄνομα εὐρομεν ἐν τοῖς τοῦ Κ.
Λασκάρεως, καὶ οὐδὲν ἕτερον περὶ αὐτῶν οὐ-
δαμοῦ. Ἴσως δὲ καὶ αὐτὴ ἡ παράδοσις τοῦ
Ἀνδρόνικου ἀπήρσεσκεν εἰς τοὺς εὐαισθητοὺς
τὴν ἀκοήν Ἰταλοῦς, διότι κατὰ Ραφαὴλ τὸν
ἐκ Βολατέρρας ὁ Ανδρόνικος ἦτο ὀλίγον εὐ-
τυχῆς ἐν τῇ προφορᾷ (egli era poco felice
nella pronuncia).

Ὀλίγα εἶνε τὰ ἔργα αὐτοῦ, τὰ δὲ πλείονα
τούτων διαμένουσιν ἀνέκδοτα ἐν ταῖς βιβλιο-
θήκαις τῆς Ἑσπερίας· τὸ ἐν ἔτει 1514 ὑπὸ
Δαβὶδ Ηoeschel ἐκδόθεν πόνημα Ἀνδρόνικου
τοῦ Ροδίου Περὶ Παθῶν κατὰ πλάνην
ἐπεδόθη εἰς τὸν λόγιον Ἑλληνα τῆς δεκά-
της πέμπτης ἑκατονταετηρίδος.

Σ. Δ. ΒΑΛΒΗΣ

Ο ΚΑΘΕΦΤΗΣ

Σημειώσαις νέας τυφλῆς
(ἀπὸ τὸ ἰσπανικόν)

Σονυχ. καὶ τίλος: ἐλ. σελ. 114.

ΓΡΑΜΜΑ ΥΣΤΕΡΟ

ὦ! φίλη μου, μὴν κριτάζης τὸ τέλος ἀπὸ τὸ
γράμμα τούτο πρὶν διαβάσης τὴν ἀρχήν του. . . ,
Αἰσθάνσου τοὺς πόρους μου, ταῖς ἀδημοσίαις μου
καὶ τὴ χαρά μου ἀκολουθῶντας τὸ φυσικὸν τοῦ
δρόμου. . .

Ἡ ἐγχείρισι ἐγένηκε . . . εἶναι τώρα δεκαπέντε μέραις . . . Ἐνα χέρι τρεμμάμενο ἀπ-θόθηκε ἔς τὰ μάτια μου . . . Ἐβγαλα δύο τρομεραὶς φωναίς, ὕστερα μοῦ ἐφάρηκε πῶς εἶδα τὴν ἡμέρα, τὸ φῶς, τὰ χρώματα, τὸν ἥλιο, καὶ ἀμέσως μοῦ ἐβάλαρε ἕνα ματόδεμα εἰς τὸ φλογισμένο μέτωπό μου. Ἐγιατρεύτηκα! ἤμουνα γιατρεμένη! δὲν ἔκαρε πλεῖα χρεῖα παρὰ ἄλγη καρδιά καὶ ὑπομονή.—Ὁ Ἐδμόνδος μ' εἶχε ξαναφέρει εἰς τὴ γλυκάδα τῆς ζωῆς.

Ἀλλὰ, θὰ ἔς τὸ ξεπολοηθῶ, ἔκαμα μίαν ἀνοησία . . . Δὲν ἀποκράστηκα τὸ γιατρό μου, πρᾶμμα ποῦ αὐτὸς δὲ θὰ μάθῃ, καὶ ἔπειτα δὲ μ' ἔφερε εἰς ἐκείνα κίνδυνον ἢ τόλμη μου. Μ' εἶχαρε πάρει εἰς τὴ θυγατέρα μου τὴν ἐκρατοῦσε εἰς τὰ γόνατα ἢ Ἐλένη, ἔλεγε ἡ μικροῦλα μετὰ τὴ γλυκεῖα τῆς φωτῆς Μάρρα μου . . . Δὲν ἐδυνήθηκα νὰ βασταχθῶ . . . ἐσήκωσα τὸ ματόδεμα!

Θυγατέρα μου! ὦ! πόσον ὠραία εἶσαι! ἐφώραξα, ἐγὼ βλέπω . . . Ἡ Ἐλένη ἐκατέβασε ἀμέσως τὸ ματόδεμα εἰς τὰ μάτια μου ἀλλὰ τώρα πλεῖα δὲν ἐνρυσκόμουνα μονάχη ἔς τὸ σκοτάδι αὐτὸ τὸ ἀγγελικὸ πρόσωπο, τυπωμένο ἔς τὸ τοῦ μου, ἐφώτιζε εἰς τὸ ἔξῃς τὴ νύχτα μου.

Ἡθε εἶχτες ἡ μάργα μου νὰ μ' ἐντύση ἐφώρεσα ἕνα ὠραῖο μεταξωτὸ φόρεμα μετὰ στολίδια εἰς τὸ λαιμὸ καὶ εἶχα τὴ χτενισιὰ τῆς Μαρίας Στουάρτ. Σὰν ἦταν ὅλα ἔτοιμα, μοῦ εἶπε ἡ μάργα μου:

— Ἀύσε τὸ ματόδεμα.

Τὴν ἀποκράστηκα, καὶ μ' ὄλο ποῦ τὸ σκοτάδι ἐβασίλευε ἔς τὴν κάμαρα, μοῦ ἐφάρηκε ποῦ ποτὲ μου δὲν εἶδα πρᾶμμα τόσο ὁμορφο.

Ἐσφιξα ἔς τὴν καρδιά μου τὸν πατέρα μου, τὴ μάργα μου καὶ τὴ θυγατέρα μου.

— Μὰς εἶδες ὄλους μας, ἔξω ἀπὸ τὸν ἑαυτὸ σου, εἶπε ὁ πατέρας μου.

— Καὶ ὁ ἄντρας μου; ἐφώραξα, ποῦ εἶναι ὁ ἄντρας μου;

— Εἶναι κρυμμένος, μοῦ εἶπε ἡ μάργα μου.

Ἐθυρήθηκα τότες τὴν ἀσχημάδα του, τὸ κεφάλι του, καὶ τὸ πρόσωπο του καταφωμένο ἀπὸ μίαν ἀρρώστια ἐπιδημική.

— Ἄς ἔλθῃ, εἶπα ὁ δόστυχος καὶ ἀγαπημέρος μου Ἐδμόνδος, γιὰ ἕνα εἶναι ὁμορφότερος ἀπὸ τὸν Ἄδωνιν.

— Πριχοῦ ἔλθῃ ὁ ἀφέντης καὶ κύρις εἶπε ἡ μάργα

μου, καθρέφτισον, καμαρώσου, εἰς τὸν καθρέφτη ἂν μπορεῖς νὰ κυτταχθῆς γιὰ πολὺν καιρὸ γιὰ νὰ κερδήσῃς τὸ χαμέροτε.

Ἐσυγκατάνευσα, λίγο γιὰ χάρι της, λίγο ἀπὸ περιέργεια. Ἄν ἤμουνα ἀσχημη . . . Ἄ μοῦ εἶχαρε κρύψει τὴν ἀσχημάδα μου, ὅπως καὶ τὴ φτώχεια μου! Μ' ἐπήραρε εἰς τὸν καθρέφτη μου καὶ ἔβγαλα μία φωνὴ ἀπὸ τὴ χαρὰ μου, γιὰ τὴν ἡμουνα ἕνα μάγεμμα μετὰ τὸ λυγηρὸ κορμί μου, τὸ ῥοδοκόκκινο πρόσωπο μου καὶ τὰ μάτια μου θαμπωμένα λίγο, ποῦ λὲς ἔς ἦταν δύο σκιασμένα ζαφείρια.

Δὲν ἠμποροῦσα ὅμως νὰ κυττάωμαι καλά, γιὰ τὴν ὁ καθρέφτης ἔτρεμε ἀκατάπαντα, καὶ ἡ εἰκόνα μου ποῦ ἐδείχτετο ἔς τὸ γυαλί του, ἐφαινότουσαν νὰ ἐχόρευε ἀπὸ χαρὰ.

Ἐκύτταξα ὀπίσω ἀπὸ τὸν καθρέφτη γιὰ νὰ ἰδῶ τί τὸν ἔκαρε νὰ ταράζεται.

Ἐνας νέος ἔστεικε ἐκεῖ, τὸ ἀνάστημά του παρησιαστικὸ, καὶ τὸ ὁμορφοκαμωμένο φόρεμά του στολισμένο μετὰ τὸ παράσημο τῆς «Λεγεῶνος τῆς Τιμῆς.»

Ἐντροπιάστηκα ὅταν τὸν εἶδα στοχαζόμενῃ ποῦ ἐδείχτηκα τόσο κοντὴ ἐμπρὸς εἰς ἕνα ξέρον . . .

— Κύτταξε τώρα, μοῦ εἶπε ἡ μάργα μου, χωρὶς νὰ προσέξῃ εἰς αὐτότε, πόσο ἀσπρη καὶ κόκκινη εἶσαι.

— Μητέρα! ἐφώραξα.

— Κύτταξε αὐτὰ τὰ χέρια ὅσα γεμματίδας δούκισσας . . . Καὶ ἐσήκωσε ἐλεύθερα τὰ μαρτίκια μου ὡς ἀπάρου ἀπὸ τὸν ἀγκῶνα.

— Ἀλλὰ, μητέρα, εἶπα, τί κάνεις; ἐμπρὸς εἰς ἕνα ξέρον;

— Ξένος ὁ καθρέφτης σου;

— Δὲ λὲω γιὰ τὸν καθρέφτη, ἀλλὰ γι' αὐτὸν τὸ νέο ποῦ κρύβεται ὀπίσω του ὡς ἀγαπητικὸς εἰς τὸ Vaudeville.

— Ἐ! κοντὴ, εἶπε ὁ πατέρας μου, μὴ ἴτρεπέσαι, εἶναι ὁ ἄντρας σου.

— Ὁ Ἐδμόνδος! ἐφώραξε.

Καὶ ἔκαμα ἕνα πάτημα γιὰ νὰ τὸν ἀγκαλιῶσω.

Ἐστερα ἔσταμάτησα, τόσο ὁμορφος ἐφαινότου, τόσο εὐτυχισμένη ἡμουνα.—Τυφλὴ εἶχα ἀγαπήσει μετὰ ἐμπιστοσύνη, τώρα ἦταν διαφορετικὴ ἢ ἀγάπη, ὅπου ἔκαρε νὰ χτυπᾷ ἡ καρδιά μου, αὐξήμενη ἀκόμη καὶ ἀπὸ τὴ μεγαλοφυΐα τοῦ γεγ

ναῖον ἐκείνου ἀνθρώπου, ποῦ εἶχε κάμει νὰ λὲρε ὄλοι πῶς ἦταν ἀσχημος γιὰ νὰ μὲ παρηγορήσῃ ἔς τὴν τυφλομάρα μου.

Ὁ Ἐδμόνδος ἐγονάτισε, ἡ μάργα μου μ' ἔσπρωξε ἔς τὴν ἀγκαλιά του, σφογγίζοντας τὰ δάκρυα της.

— Τὶ ὁμορφο εἶσαι! μοῦ εἶπε ὁ ἄντρας μου ἐκστατικὸς.

— Ψεῦτη! ἀποκρίθηκα χαμηλόφωνα τὰ μάτια.

— Ὁχι, ὅταν ἐγὼ μονάχος ἡμουνα καθρέφτης σου, πάντα σοῦ τὸ λὲγα . . . καὶ κύτταξε, ὁ σύντροφός μου ὅπου τώρα ἐρώτησε ἔχει κὴ αὐτὸς τὴν ἴδια γνώμη.

Κίρκυρα.

ΑΒΕΛ.

Η ΒΡΥΣΙΣ ΤΟΥ ΜΗΑΚΤΙΖΑΡΑΙ

I

Τὸ Μηακτιζαράι ἐν ἡμέρῃ.

Τοῦ Γιερέ τὰνάκτορα τανῦν εὐρέα, ἀλλ' ἐρημά εἶσιν αἱ μὲν ἀκρίδες πηδῶσιν, αἱ δὲ ἔχιδναι ἐν τοῖς ἐξώσταις περιελίσσονται καὶ ταῖς διόδοις, ἄλλοτε καθαραῖς, πρὸ τοῦ πασσᾶ, καὶ ἐντὸς τῶν τειχῶν ἐκείνων ἔνθα ἡ ἀπόλυτος ἄλλοτε κυριαρχία ἴστατο, ἔνθα ἐνεφώλευεν ὁ ἔρως.

Καὶ ὁ μὲν παράσιτος κισσὸς διὰ τῶν ποικιλοχρόων παραθύρων ὑπεισδύων πρὸς τοὺς τοίχους ἔρπει, ἡ δὲ χλόη ἐν ὀνόματι τῆς φύσεως, τὴν θέσιν σφετεριζομένη τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῶν τειχῶν χαράσσει ἐν διαλέκτῳ Βαλτασάρ: καταστροφή.

Ἐν τῷ μέσῳ τῆς αἰθούσης ὑδροδόχος ἵδρυται ἐκ μαρμάρου, ἀθήνης ἤδη αὐτὴ ὑπῆρξεν ἡ τοῦ χαρμελίου βρύσις, αὐτὴ νῦν μαργαρίτας χέουσα κρᾶζει ἐν τῇ ἐρήμῳ:

«Ποῦ εἰσθε, ὦ ἔρως, ἰσχύς καὶ δόξα, ποῦ μετέβητε, ὅπως ἀπὸ τῶν αἰῶνων φυλαχθῆτε; Ἦδη τὰ νάματα ἀπὸ τῆς πηγῆς βρούουσιν. Ὁ κατασχύνῃ, ἐξηρανίσθητε, καὶ ἡ βρύσις μένει.»

II

Τὸ Μηακτιζαράι ἐν νυκτί.

Οἱ εὐσεβεῖς Μουτουλμάνοι ἐξέρχονται ἀπὸ τῶν εὐκτηρίων ἢ τῆς προσκλήσεως (izam) ἠγῶ διαλύεται μακρὰν ὠχρίᾳ ἢ αἰθόεσσα ἠγῶς, ἡ δ' ἀργυρᾶ τῆς νυκτὸς βασιλίσσα πορεύεται νάναπαυθῆ μετὰ τοῦ ἀγαπητοῦ της.

Αἱ αἰώνιοι τῆς νυκτὸς λαμπάδες διαλάμπουσιν ἐν τῷ χαρμελίῳ νεφίδιον διὰ τῶν ἀστέρων πλεῖ κατὰ τὰ σαφεῖρινα πεδία, πρὸς ὑπνώσοντα ἐπὶ

λίμνης κύκνον προστοικὸς χιονῶδες τὸ στῆθος ἔχει καὶ περὶ τὸ μέτωπον στέφανον φέρει ἐκ χρυσοῦ.

Ἡ σκιά ἀπὸ τῶν μινάρῶδων κατέρχεται καὶ τῶν κορυφῶν τῶν κυπαρίσσων κάτω ἐκεῖ κύκλω διαμαυρίζουσιν οἱ ἐκ γρανίτου τοῦ Καυκάσου κολοσσοί, ὅμοιοι πρὸς δαίμονας, καθημένους εἰς συμβούλιον ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ ἀρχηγοῦ ὑπὸ σκηνῆν ἐκ σκότους.

Ἀπὸ τῶν κορυφῶν αὐτῶν ἐκ διαλειμμάτων ἀστραπὴ ἀναπηδᾷ, ἦτις, ἰθεὶς, ὡσπερ Ἄραψ ἰππεύς, τὰς σιωπηρὰς διέρχεται ἐρήμους τοῦ ἀχανοῦς ὀρίζοντος.

III

Ὁ τάφος τῆς Μαρίας Ποτόσκ.

Ἀπὴνθισας, ὦ ῥόδον νεαρόν, ἐπὶ τῆς γῆς τοῦ αἰωνίου φθινοπώρου, ἐν μέσῳ τῶν τερπνῶν κήπων! οὐδ' ἐδυνήθη νὰ ζήσης πλέον, ἀφ' οὗτου αἱ τοῦ παρελθόντος ὄροι, ἰπτάμεναι, ὡσπερ χουσαλίδες, ἐν τῷ στῆθει σου κατέλιπον τῆς ἀναμνήσεως τὸν σλώληκα.

Ἀπαστράπτει πρὸς βορρᾶν ὁ ἀστερισμὸς τῆς Πολωνίας . . . διατὶ ἀστέρης τοσοῦτοι καταυγάζουσι τὴν θέσιν ἐκείνην τοῦ αἰθέρος; μὴ τὸ διάπυρον ὄμμα σου, πρὶν ἐν τῷ τάφῳ ἀποσβεσθῆ, ἐν οὐρανῷ κατέλιπε τὰ σπινθηρίζοντα ἐκεῖνα αἰώνια σημεῖα;

Ὁ Πολωνίς! κ' ἐγὼ ἐνταῦθα ἐν μονήρει θάποθάνω θλίψει εἶθε ἡ τῆς φιλίας χεὶρ ἐπὶ τῶν ὀστέων μου ὀλίγον χῶμα νὰ σκορπίσῃ.

Συνδιαλέγονται πολλάκις οἱ ὀδῖται τοῦ τάφου σου πλησίον ἢ τοῦ πατρῖου ἰδιώματος ἠγῶ θὰ με ἐξεγείρῃ τοῦ ὕπνου τοῦ θανάτου, καὶ ποιητῆς περὶ σοῦ σκεπτόμενος καὶ πλησίον τὸν λίθον μου ὀρών, ἴσως καὶ εἰς μνήμην μου ἕνα συνθέσῃ ὕμνον.

IV

Οἱ τάφοι τοῦ Χαρμελίου

(Ὁ Μίρζας πρὸς τὴν ξένην ὀμιλεῖ)

Ἄωρον βότρυν ἐκ τῆς τοῦ ἔρωτος ἀμπέλου διὰ τὴν τράπεζαν ἐδρεψαν τοῦ Ἀλλάχ. Ἐδῶ τὸ μαῦρον φέρετρον, τῆς αἰωνιότητος κόγχη, ἔκλεψεν ἔτι νεαροὺς κ' ἐκρήμισεν εἰς τὴν σκοτίαν τοὺς ἀνατολικοὺς σμαράγδους, τέρψιν καὶ τῆς θαλάσσης θησαυρόν.

Τῆς λήθης καὶ τοῦ χρόνου τὰς περιβάλλει κάλυμμα ἐπὶ τῶν ὀστέων αὐτῶν γεγλυμμένος θάλος ἐν τῇ πεδιάδι διαλάμπει, ὡσπερ σημαία τοῦ στρατοῦ τοῦ σκότους, καὶ τοῦ λίθου παρὰ πόδας μὲ

λις τηρείται ἢ ὑπὸ τῆς χειρὸς ἀπίστου γραφεῖσα ἐπιγραφή.

Ὡ ρυδα τῆς Ἐδέμ! ἀπανθοῦσιν αἱ ἡμέραι σας ὑπὸ τὸν τῆς ἀγνίας ρύακα, ὑπὸ τὸ τῆς αἰδοῦς φύλλωμα, διὰ παντὸς κεκρυμμένοι ἀπὸ τῶν ὀμμάτων τῶν ἀπίστων.

Νῦν τοῦ ξένου τὰ ὄμματα τοὺς τάφους σας θεῶνται, κ' ἐγὼ τὸ ἐπιτρέπω, συγγνώμην, ὦ μέγα Προφήτα! μόνον τοῦ ξένου ἐκείνου τὸ ὄμμα τὴν παρατηρεῖ ἔνδακρυ.

V

Τὸ Ἄϊοῦ-Δάχ.

Ἐπὶ τῶν βράχων προσκλίνων τοῦ Ἄϊοῦ-Δάχ ἤδουμαι τ' ἀφρίζοντα κύματα ὄρων, ἄπερ προβαίνουσιν ἐν μακρᾷ στενῇ σειρᾷ, ὡς μέλαινα κόρτεις θορυβώδεις, ἢ ἄτινα, πρὸς χιονοστιβάδας ὅμοια, ἀνακλωσὶ τοῦ ἡλίου τὰς ἀκτῖνας εἰς μυρίας λάμψεις ταξοειδεῖς.

Πρὸς τὸν ἀμμόδῃ αἰγιαλὸν συμπλέκονται, καὶ χάνονται ἐκεῖ τὴν ἀκτὴν ὡσπερ στρατὸς ἀνέρχονται ἐν θριάμβῳ καταλαμβάνουσι τὴν γῆν, καὶ φεύγοντα πολλάκις αἰφνιδίως, ὀπισθεν κογχύλια καταλείπουσι, σμαράγδους καὶ κοράλλια.

Ὁμοιότροπως, ὦ νεαρέ πειητά, τὸ πάθος συγγνώμης ἐπὶ τῆς κεφαλῆς σου τὰς τριχυμίας ἔλκει· ἀλλ' ἅμα τὴν κιθάραν θίξης, ἀποσοβεῖται χωρὶς νὰ σὲ προσβάλῃ.

Εἰς τὸν ὠκεανὸν ἀποκρούοντα τῆς λήθης ἀθάνατα ἄσματα ὀπισθεν αὐτῶν ἀφίνουσαι, δι' ὧν οἱ μέλλοντες αἰῶνες στέφανον περὶ τοὺς κροτάφους σου θὰ πλέξωσιν.

(Ἐκ τῶν τοῦ περιωνύμου Πολωνοῦ ποιητοῦ Μιτζίουσκ)

Π. Γ. ΚΟΚΚΟΛΗΣ.

ΤΟΣΚΑΝΙΚΟΣ ΓΑΜΟΣ

ἐκ τοῦ ἀγγλικοῦ.

Συνέχεια 6, σελ. 117.

— Μ' ἐλησμονήσατε, δεσποινίς Ἰουστίνη; — Ἡ νεῖνις, ὠμολόγησε τοῦτο.

— Δὲν ἐνθυμείσθε τὸν ἀρχαῖον συμπαίκτηρά σου, τὸν Κάμιλλον Μικελίνην;

— Ἄ, ναί· τώρα σὰς ἐνθυμοῦμαι· κατ' ἀρχὰς δὲν σὰς ἐνθυμήθην.

— Εἶναι πολὺ φυσικόν· διότι παρήλθε τόσος καιρὸς. Ἐπειτα ἦσο πολὺ νέος, ὅτε ἀφῆσες τὸ Παν-Βενεδέτον, ἀλλ' ἐγὼ οὐδέποτε σὰς ἐλησμόνησα ὡς καὶ τὴν γλυκεῖαν ἐκείνην ἀγίαν, ἣ-

τις ὑπῆρξε λίαν ἀγαθὴ πρὸς με.— Καὶ ἔδειξε τὸν τάφον.

— Σαῖς ἐβάλατε τὰ ἄνθη ταῦτα ἐδῶ;

— Μάλιστα· τὸ πράττω κατ' ἔτος τὴν ἡμέραν ταύτην.

— Σὰς εὐχαριστῶ, εἶπεν ἡ Ἰουστίνη, πλήρως δακρύων ἔχουσα τοὺς ὀφθαλμούς.

— Πολὺ ἐπεθύμουν νὰ σὰς ἴδω. Ἡ ἐπιθυμία τοῦ θεοῦ μου ἦτο νὰ μὴ λείπω τοῦ νὰ σὰς βλέπω πάντοτε, καὶ διὰ μέσον τῆς δεσποινίς Ῥόζας — Ὁ νεανίας ἤρρυθρίασεν ὀλίγον— ἠδυνήθην νὰ σὰς γνωρίσω, ν' ἀκούω περὶ ὑμῶν καὶ ἐνίοτε σὰς ἔβλεπον, ἂν καὶ σεῖς δὲν μ' ἐβλέπετε, δὲν μὲ εἶδατε ποτέ. Ἐπεθύμησα νὰ συστήσω ἑμαυτὸν εἰς τὴν κ. Ἐλένην· πλὴν αἱ θέσεις ἡμῶν εἶναι τόσον διάφοροι... ἐκτὸς τούτου, ἐπεθύμησα μόνον νὰ σχετισθῶ μετ' αὐτῆς, χάριν ὑμῶν... Περιμένειν ὀλίγον, δεσποινίς, γνωρίζεις πόσον ἡ μήτηρ σου μὲ ἠγάπα;

— Μάλιστα.

— Καλῶς· δὲν πρέπει λοιπὸν νὰ εἴμεθα ξένοι ὅλως διόλου· πλὴν ἂν μοὶ δίδῃς τὴν ἀδειαν, ἤθελον, παρουσιασθῆς εἰς τὴν κ. Ἐλένην, τολμήσει νὰ ζητήσω τὴν συναίνεσίν της εἰς τὸ νά... — Εἶναι πολὺ ἀργά, εἶπεν ἡ Ἰουστίνη ἠδυσπῶς. Πρέπει νὰ ὑπάγω· γνωρίζεις ὅτι ὀφείλω νὰ ὑπανδρευθῶ τὸν κόμητα Μαλαπιέρην;

— Τὸν κόμητα Σίμωνα; αὐτὸν τὸν γέρω...

— Σιωπῆ, δὲν πρέπει νὰ ὀμιλῆς οὕτω τώρα· εἶναι πολὺ ἀργά! Μοὶ ὑπόσχεσαι ὅτι θὰ ἐνθυμῆσαι πάντοτε τὴν ἡμέραν ταύτην, καὶ ἐπομένως δύναμαι νὰ ἐλπίζω ἐπὶ σέ, καθὼς ἡ μήτηρ μου ὅτι θὰ τὴν ἐνθυμῆσαι;»

Ἐνῶ ὁ νέος ἠτοιμάζετο ν' ἀπαντήσῃ, ἐκείνη ἔσυρεν περὶ ἑαυτὴν τὸν ἐπενδύτην της, ἔκυψε τὴν κεφαλὴν της καὶ ἀνεχώρησεν.

Ἐνῶ δὲ ἡ κυρία Γασπάρη ἐξηκολούθει ἐν τῇ ἀμάξῃ νὰ πολυλογῇ ὡς ἐν ξενοδοχείῳ, ἡ Ἰουστίνη ἔκλαιε πικρῶς.

Ἦδη δὲ, εὐρισκομένη μόνη ἐν τῷ δωματίῳ της, εἶδεν ὀπτασίαν ἐνώπιόν της νέου τινὸς γλυκυφώνου, βλέποντος ἐρωτικαῖς βλέμμασι, καὶ τρυφερῶς ὀμιλοῦντος αὐτῇ καὶ ὅστις ἐδείκνυεν αὐτῇ διέξοδον ἐκ τῆς θέσεως, ἣτις τῇ ἐφάνη φρακτὸν πεπρωμένον. Πλὴν, ὡς αὕτη ἔλεγεν, ἦτο πολὺ ἀργά.

Ἠγέρθη, καὶ τὸ κιθώτιον δὲ τῆς ἐργασίας

της κρατοῦσα, κατήλθεν εἰς τὸ ἰσόγειον· ἡ κυρία Ἐλένη τὴν ὑπεδέχθη μετὰ τινος ταραχῆς Μεγαλοπρεπῆς τις σκίμπους εἰλκύσθη, ἵνα καθήσῃ, διότι μετεχειρίζετο αὐτὴν ἔκτοτε ὡς μνηστὴν τοῦ κόμητος Σίμωνος. Ἡ μικρογραφία ἐθεωρήθη ἐν σιωπῇ ἡ κόμισα Φλαβία, ἣτις ἦν παρούσα, διηύθυνε γλυκὴ ἐρωτηματικὸν μειδιάμα πρὸς αὐτήν, ἀλλ' οὐδὲν σημεῖον ἀπαντήσεως ἔλαβε. Τὰ τιμαλφῆ δὲ πράγματα θεωρηθέντα ἐπληρέθησαν ὑπεροβολικῶς.

Ἡ Ἰουστίνη διῆλθεν ἑτέραν ἀνήσυχον καὶ αἰώνιον νύκτα.

Ἡ προσεχὴς ἡμέρα εἶχεν ὀρισθῆ, ἵνα ἡ Ῥόζα ὀδηγήσῃ τὸν Βέππον καὶ παρουσιάσῃ αὐτὸν εἰς τὴν δεσποιναν Ἐλένην. Ὁ Βέππος ἐκαθαρίσθη, ἐξυρίσθη καὶ ἐν τοῖς καινουργοῖς αὐτοῦ ἐνδύμασιν ἔβλεπέ τις τὴν προσωποποίησιν τοῦ ἀξιολόγου τεχνίτου. Ἡ Κέκκα, ἐν τῇ ἑορτασίμῳ αὐτῆς ἐνδυμασίᾳ, ἐν τοῖς μακροῖς αὐτῆς ἐνωτίοις καὶ τῷ περιδεραιῷ, ἐφαίνετο τοσοῦτον ζωηρὰ καὶ εὐτυχῆς, ὅσον κοράσιον εἰκοσαετές, ὅπερ μετ' ὀλίγον θέλει ὑπανδρευθῆ τὸν νέον τῆς ἐκλογῆς του. Ἀμφότεροι οὗτοι ἦσαν ἀκτινοβολοῦντες, ἐκτὸς— οὕτως ἐφαντάζετο ἡ Ἰουστίνη— ὅταν ἔβλεπον αὐτήν. Ἐὰν ὑπῆρχε συμπάθειά της εἰς τὰ βλέμματά των τὰ διευθυνόμενα πρὸς αὐτήν, ὑπῆρχε φθόνος εἰς τὸ ἑταστικὸν βλέμμα, ὅπερ αὕτη διηύθυνε πρὸς αὐτούς.

Εὐτέλῃ τινα δῶρα καὶ μικρὰ ποσότης χρημάτων εἶχε συμφωνηθῆ, καὶ ἀνεχώρησαν φαινόμενοι λίαν εὐχαριστημένοι καὶ ἱκανοποιημένοι, ψιθυρίζοντες πλείστας ἐγκαρδίους εὐχάς.

— Τόσα πράγματα δι' αὐτούς! Δύνανται μετ' ὀλίγον νὰ εἶναι εὐτυχεῖς, ὡς ἐγὼ, προσέθηκεν ἡ Κέκκα μετὰ μοχθηροῦ μειδιάματος.

Μετὰ τὴν ἀναχώρησίν των καὶ πρὶν εἰσέτι κλεισθῆ καλῶς ἡ θύρα, ἠκούσθη μικρὰ τις ταραχὴ ἡ Ἰουστίνη ἐλιποθύμησε. Ὅτε δὲ ἀνέλαθεν, ἐφαίνετο τοσοῦτον ἀσθενῆς, ὥστε προσεκλήθη ὁ ἰατρός. Οὗτος διέταξεν αὐτὴν νὰ κατακλιθῆ ἀμέσως, διότι προσεβλήθη ὑπὸ σφοδροῦ πυρετοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'

Ἡ Ῥόζα προσεκλήθη νὰ τὴν περιποιηθῆ. Αὕτη προσελθούσα ἐφαίνετο μὲν πολὺ σκληρὰ καὶ μοχθηρὰ, πλὴν ἡ φροντίς της καὶ ἡ ἐπαγούρησις της πρὸς τὴν ἀσθενῆ ὑπῆρξεν ἀπαραμίλλος. Ὁ πυρετὸς ἔκαμε τὴν περίοδόν του, ἀλλ' ἐπὶ τέλους

κατέπαυσεν ἐπὶ δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας ἡ Ἰουστίνη παρελάει καὶ εὐρίσκετο εἰς μέγαν κίνδυνον. Ἡ κόμητις κατ' ἀνάγκην ἐκόπη· ἀφημάχθη δὲ καὶ τὴ ἐπέθησαν ἐκδόρια, πλὴν ἱατρική παρ' ἐλπίδα.

Εἰς τὴν κρίσιμον ταύτην στιγμήν ἐστάλη ἐπιστολὴ ὑπὸ τοῦ κόμητος Σίμωνος, ἐκ τῆς ὁποίας, μεταξὺ τῶν περιποιητικῶν λόγων καὶ τῶν διαχυτικῶν φράσεων τοῦ Ἰταλικοῦ ὕφους, γραμμῆ τις σημασίαν ἔχουσα ἠδύνατο νὰ θεωρηθῆ σπουδαία. Ὁ κύριος ἐζήτηε εἰκόνα τῆς μνηστῆς του.

— Εἰκόνα; δίκαιοι θεοί! — ἀνεφώνησεν ἡ δεσποινὰ Ἐλένη. — Ἀδύνατον! δὲν θέλει ἀναγνωρίσει αὐτήν.

Τῷ ἐστάλη δὲ ἀπάντησίς τις, ἐξηγοῦσα τὸ ἀδύνατον τῆς πραγματοποιήσεως τῆς αἰτήσεώς του καὶ ὀμιλοῦσα ἀκροθιγῶς πως περὶ τῆς ἀσθενείας της.

— Ἀσθένεια!

Τὸ λοιπὸν ἔπρεπε πάντοτε νὰ καταδιώκεται οὗτος ὑπὸ ταύτης τῆς λέξεως; Ὁ κόμητις Σίμων ἐκάπνισε πολὺ τὴν ἡμέραν ταύτην, ἀναπολῶν τὰ νέα τῆς ἡμέρας. Ψιθυρισμοὶ διεδόθησαν μεταξὺ τῶν ἐνοικιαστῶν του περὶ τῶν προσεχῶν γάμων του καὶ κάπως, καίτοι οὗτος δὲν εἶχεν εἶπῃ τίποτε, αἱ φῆμαι ἐπανελαμβάνοντο ἐξικινοῦμεναι μέχρις αὐτοῦ, ἀλλ' ἠνωμέναι μὲ τὸν ὑπαιτιγμὸν ὅτι ὁ κόμητις ὑπῆρξεν ἀτυχῆς ἀρχετὰ, ἐκλέξας ἑτέραν σύζυγον φθισικὴν.

Ὁ κόμητις Σίμων κατέστη λίαν ἀνήσυχος· ἐπὶ δεκαπενθημερίαν δὲν ἤκουσε πλέον τι ἐκ Φλωρεντίας. Ἐπὶ τέλους ἡ ἀνυπομονησία του καὶ ὁ φόβος τοῦ δὲν εἶχον ὄρια, καὶ ἀπεφάσισε, μόνον τὸ μακρὸν ταξείδιον, νὰ βεβαιωθῆ αὐταῖς αἰσθήσεσι περὶ πάντων ὅπως δὴποτε καὶ ἀνεχώρησε μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἐπισκεφθεὶς καὶ τὴν δεσποιναν Ἐλένην τὴν μετὰ μεσημβρίαν ὥραν, καθ' ἣν ἡμέραν ἐφθασεν. Τὸ ἀποτέλεσμα ἦν λίαν δραματικόν. Ἡ δεσποινὰ Ἐλένη καὶ ὁ ἠγούμενος ἐκάθηντο, ὡς συνήθως, ὁ εἰς ἀπέναντι τοῦ ἄλλου πρὸ τῆς μαρμαροστρώστου τραπέζης ἡ κόμητις ἔκειτο ἐπὶ ἀνακλίντρον ἀναγινώσκουσα γαλλικὸν μυθιστόρημα· ὑποστηριζομένη δὲ ὑπὸ προσκεφάλων παρὰ τὸ παράθυρον ἐπὶ ἑτέρου σκίμποδος ἐκάθητο ἡ μάλλον ἀνεπαύετο ἡ ἐξησθενημένη πτωχὴ Ἰουστίνη. Ἡ βραχεῖα αὐτῆς κόμητις ἐκυμάτιζε περὶ τοὺς κροτάφους της, καὶ ἔδιδεν αὐτῇ παιδικὴν φυσιογνωμίαν ἥτο

δὲ ὠχρότερα παρ' ἄλλοτε, ἀδυνατοτέρα καὶ εὐθραστοτέρα. Οὐδὲ ἡ ἐκπληξίς τῆς ἐπροξένησεν αὐτῇ χροιάν, ἵνα ἐπὶ τῶν παρειῶν τῆς. Ὁ κόμης Σίμων προσήλωσεν ἐπ' αὐτῆς διαπεραστικούς ὀφθαλμούς ψιθυρίδας: «Tisica, per Bacco!»

Ἐάν ἡ δέσποινα Ἑλένη εἶχεν ἔξιν εἰς τὸ ὀρκίζεσθαι, ἤθελεν ὀρκισθῆ πολλοὺς ὄρκους πρὸς ἀφαιρέσειν πάσης ὑποψίας ἀπὸ τοῦ κόμητος Σίμωνος. Ἐν τούτοις ἐκράτησεν ἑαυτῆς καὶ ἀνταπέδωκεν εὐγενέστατα τὸν χαιρετισμὸν του. Δὲν ἔλειψαν ἀμφοτέρωθεν οἱ εὐγενεῖς τρόποι· ἀλλ' ἀμφοτέροι ἐνόησαν ἀλλήλους. Ἡ δὲ δέσποινα Ἑλένη ἠσθάνθη ὅτι τὸ συνοικέσιον ἔπρεπε νὰ θεωρηθῆ σχεδὸν διαλελυμένον. Ὁ κόμης Σίμων ἔμεινε μίαν στιγμὴν καὶ ἀνεχώρησεν.

Οὐδὲν ἐλέγη μετὰ τὴν ἀναχώρησίν του· πλὴν, ὅτε ἐχωρίσθησαν διὰ τὴν νύκτα, τὸ φίλημα τῆς δεσποσύνης Ἑλένης πρὸς τὴν Ἰουστίναν ἦτο καταφανὴς ψυχρὸν.

Κατὰ τὰς ἐπομένας τρεῖς ἢ τέσσαρας ἡμέρας ἡ νοερά ἀτμοσφαῖρα τῆς οἰκίας Βεντιβολίου ἐπληρώθη ἠλεκτρισμοῦ. Ἡ δέσποινα Ἑλένη ἦτο λίαν δηκτικὴ καὶ ἐχθρικὴ. Κατὰ τὴν τετάρτην ἡμέρῃσιν ἐπιστολή τις ἐκ μέρους τοῦ κόμητος Σίμωνος, γράψαντος ὅτι, ἂν ἡ δεσποσύνη ἀνέλαβεν, αἱ προετοιμασίαι διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ ρουχισμοῦ καὶ ἄλλων ἡδύνατο νὰ ἀρχίσωσιν ἀνήγγειλε δὲ ὅτι ἔδωκε διαταγὰς εἰς τοὺς δικηγόρους του νὰ διευθετήσωσι τὴν ὑπόθεσιν τοῦ γάμου.

Ἡ δέσποινα Ἑλένη ἐνόησεν τί ἡ ἐπίσπευσις αὐτῇ ἐσήμαινεν. Ὁ σκοπὸς ἦτο ὥστε τὸ συνοικέσιον νὰ διαλυθῆ ὑπὸ τῶν δικηγόρων. Ὁ κόμης Σίμων δὲν ἤθελε νὰ εἴπωσιν ὅτι αὐτὸς ἀπεσῆρετο, διότι ἡ μνηστὴ του προσεβλήθη ὑπὸ ἀσθενείας.

Τῆς δεσποσύνης Ἑλένης ἡ εὐθυμία διηγέθη ὀλίγον· ἤλπισε δὲ ὅτι διὰ τῶν δικηγόρων ἡδύνατο νὰ κτυπήσῃ καὶ πληγώσῃ ἰάπειθ ἑραστήν. Ἐδῶκε λοιπὸν διαταγὰς εἰς τὸν μεσίτην τῆς νὰ ὑποχωρήσῃ ὅσον τὸ δυνατόν, διότι δὲν ἤθελε ν' ἀποδοθῆ ἡ διάλυσις εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν Βεντιβολίων, ἤθελεν ὥστε ἂν ἡ διάλυσις αὐτῆ ἦν ἀποφασισμένη, ὁ κόμης Σίμων ν' ἀναλάβῃ ὅλην τὴν εὐθύνην αὐτῆς.

Πλὴν μῶλας τὰς δυνατὰς καλὰς διαθέσεις τοῦ ἐνὸς μέρους, ὅταν ὑπάρχῃ ἀπόφασις τοῦ ἑτέρου τοῦ νὰ μὴ ἔλθῃ εἰς τελειωτικὸν σκοπὸν, εἶναι δύ-

σκολον νὰ συνδυασθῶν τὰ κεχωρισμένα συμφέροντα. Ἀμφοτέρων οἱ δικηγόροι ἔλαβον πολλάκις ταμβάκον καὶ ἐχρονοτρίβουν θέτοντες αὐτὸν ἔνθεν κακεῖθεν ἐν τῇ ῥινὶ αὐτῶν μετὰ μεγάλης φροντίδος, ἔπειτα ἐχρῶντο λέξεσι σοβαραῖς καὶ διεπραγματεύθησαν μετὰ δραματικῆς δεξιότητος· πλὴν οὐδεμία νομικὴ ἱκανότης τῶν ἡδύνατο νὰ λύσῃ τὸ ζήτημα, πῶς ἡδύνατο νὰ περατωθῆ ἡ τακτοποίησις τοῦ συνοικεσίου, καθ' ὅτι οἱ εἰς δὲν ἠθέλησε νὰ συμμετάσχῃ αὐτοῦ. Συνεζήτησαν δὲ τοιουτοτρόπως περὶ πραγμάτων ὅπως ἐπουσιωδῶν, καὶ μὲ τὴν λεπτολογίαν, ὥστε ἡδύνατο νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς ὑπόδειγμα τῶν ἐντελεστέρων λογικευομένων καὶ τῶν γραμματικῶν τῆς τελειότερας σχολαστικότητος· συνεζήτησαν π. χ. τὰ δικαιώματα τῶν ἀπ' εὐθείας καὶ ἐκ πλαγίου ἀπογόνων, τὰ δικαιώματα τῆς πρωτοτοκίας καὶ ὑστεροτοκίας· ἀλλ' ἐνῶ τὰ πάντα ἐθεωροῦντο μηδαμινὰ καὶ δεκτὰ, τὸ προφασιζόμενον μέρος διέκοψε τὴν συζήτησιν καὶ ἐθεώρησε τὴν ἐξακολούθησιν τῶν διεπραγματεύσεων ἰκανήν, κηρύξαν τὸ ἀπραγματοποίητον τοῦ συνοικεσίου δι' αἰτίαν μηδαμινὴν καὶ σχεδὸν ἀκατάληπτον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'

Ἡ Ἰουστίνια, ἐνώπιον τῆς ὁποίας τὰ πρῶτα, τὰ δὲ, τὰ ἐπειθὴ καὶ τὰ διότι εἶχον συνεχῶς συζητηθῆ, ἐν ταῖς ἐπισκέψεσι τῶν τῆς δεσποίνης Ἑλένης δικηγόρων, ἤκουσε τὰς συζητήσεις μετὰ νοηλείας καὶ ἀδιαφορίας, μὴ ἐννοῶσα μὲν καθόλου τὸν στρόβιλον ἀπάντων τῶν συνδυασμῶν τούτων, ἀλλὰ χαίρουσα διὰ πᾶν ὅ,τι ἡδύνατο νὰ βραδύνη τὸν γάμον, μέχρις ὅτου ἐπὶ τέλους ἡ Ρόζα ἡμέραν τινα ἀναλάβῃ νὰ διευκρινήσῃ τοῦτο πρὸς αὐτήν. Προεῖπε δὲ αὐτῇ εἰς τὴν Ἰουστίνην ὅτι ἡ τοῦ κόμητος Σίμωνος ἀποστροφή πρὸς τὴν ἰδέαν τοῦ γάμου μετὰ γυναικὸς ἀδυνάτου κράσεως φαινομένης ἦτο τοιαύτη, ὥστε οὐδὲν ἡδύνατο νὰ φέρῃ πέρασ εἰς τὴν ὑπόθεσιν, ἐκτὸς ἂν ἐν τῷ μεταξύ παρήρχοντο μῆνές τινες, καθ' οὓς ἡ Ἰουστίνια ἤθελεν ἐντελῶς ἰαθῆ καὶ ἐκεῖνος ἤθελε σκεφθῆ ὅτι ἐδιάσθη εἰς τὴν ἀπόφασίν του καὶ ὁμολογήσας ὅτι ἠπατήθη μετέβαλλε τοὺς σκοπούς του. Διὰ δευτέραν δὲ φορὰν εἰς τὴν ζωὴν τῆς ἡ Ἰουστίνια παρουσίασε χαριέσσης νεάνιδος ὀφθαλμοὺς ἀπαστράπτοντας ἐκ προγονικῆς ὑπερηφανείας. Εἶχε δὲ ὑποχρεωθῆ νὰ δεχθῆ ὡς σύζυγον τὸν ἀν-

δρα ἐκεῖνον ὡς θλιβεράν ἀνάγκην, οὐχ ἦττον ὅμως τὸ νὰ περιφρονηθῆ καὶ κατόπιν νὰ ληφθῆ πάλιν, συνεπέα ἀνθρωπίνης τινὸς ἰδιοτροπίας, ἦτο πράγμα, ὅπερ δὲν ἡδύνατο νὰ ὑποφέρῃ.

Ἐσιώπησε δὲ ἐπὶ τινα χρόνον, ἵνα ἀναλάβῃ τὰς δυνάμεις τῆς, καὶ τότε ἐπορεύθη εὐθὺς πρὸς τὴν δέσποιναν Ἑλένην καὶ μετὰ πολλοῦ δισταγμοῦ. Ἦν δὲ ὠχροπάρειος καὶ ἀδύνατος, πλὴν μετὰ ἀποφασιστικότητος ἐκήρυξε τὴν ἀκλόνητον αὐτῆς ἀποστροφήν εἰς τὴν ὑπανδρείαν καὶ ἐπὶ πλέον τὴν ἀπόφασίν τῆς τοῦ νὰ μὴ ὑπανδρευθῆ οὐδέποτε τὸν κόμητα Σίμωνα.

Ὁ ἡγούμενος καὶ ἡ δέσποινα Ἑλένη ἔμειναν κελυφέντες. Πῶς, ἔλεγον, αὕτη εἶναι ἡ εὐγενὴς Ἰουστίνια, ἡ μέχρι τοῦδε ὑποταταγμένη καὶ εὐπειθὴς εἰς πᾶσαν περίστασιν;

— Τί θὰ κάμῃς λοιπὸν τότε; ἠρώτησεν ἡ δέσποινα Ἑλένη, διὰ ψυχρὰς καὶ ἐντόνου φωνῆς.

Ἡ Ἰουστίνια ἀνελύθη εἰς δάκρυα· ὁ ἡγούμενος ἀπέσυρε τὴν πρεσβύτιδα κυρίαν κατὰ μέρος καὶ συνδιελέγη μετ' αὐτῆς ἐπὶ τινὰς στιγμάς. Ἐφάνη δὲ ὅτι μετενόει, διότι ἐπρότεινε τὸ μετὰ τοῦ κόμητος Σίμωνος συνοικέσιον. Κατὰ θεωρίαν, τὸ νὰ εἶναι μὲν ἡ νεάνις κόμισσα Μαλαπιέρη καὶ λίαν πλουσία, τοῦτο τὸν ἐθέλγε πολὺ· πλὴν, ὅτε ἠγγίσει ἡ πραγματικότης καὶ παρουσιάσθῃ αὕτη, ὁ ἄνθρωπος οὗτος θεωρήσας καὶ ὑπ' ἄλλην ὄψιν τὸ πράγμα συνεταράχθη καὶ εὐσπλαγγίσθη τὴν νεάν καὶ ἐλυπήθη, διότι ἐνήργησε δι' αὐτήν. Ὁ κόσμος οὐδεμίαν ἐξέφερασε φανεράν λέξιν κατηγοροῦσαν τὸν κόμητὰ Σίμωνα. Οὗτος δὲν ἦτο μὲν γενναϊόδωρος, ἀλλ' οὔτε ὅμως καὶ ἄθλιος· ἦτο λίαν ἀξιοσέβαστος, μάλιστα εἰς τὰς μετὰ τῶν ἀνθρώπων σχέσεις του. Διὰ τὸ ὄνομά του, προφερόμενον, ἐπροξένει δυσχρέσκειαν, ἡ δὲ παροσία του ἐνέπνεε φόβον;

Ὁ χαρακτὴρ τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἡ φωτογραφία αὐτοῦ, ἥτις ἀναλαμβάνεται ἀκουσίως τοῦ φωτογραφουμένου μετὰ λεπτολόγου πιστότητος καὶ τῆς ὁποίας ἀντίτυπα εὐρίσκονται ἀπανταχοῦ.

Ὁ ἡγούμενος κατέπεισε τὴν κυρίαν Ἑλένην ὅτι ἦτο μᾶλλον ἀξιοπρεπὴς ἡ ὑπόθεσις τοῦ γάμου νὰ περατωθῆ οὕτως ἢ διὰ τῶν δικηγόρων. Τὸ πέρασ ἤθελεν εἶσθαι ἀσζήτητον· ἤθελε δὲ θεωρηθῆ ὡς αἰτία τὸ ἐπισφαλὲς τῆς ὑγείας τῆς δεσποινίδος, καὶ οὐδὲν κακὸν ἡδύνατο νὰ γείνη.

Ἐπὶ τέλους ἡ δέσποινα Ἑλένη συνήνεσε νίκουσῃ τὸν ἡγούμενον καὶ νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς Ἰουστίνης. Ἠγάπα δὲ αὐτὴν τόσον ἐνθέρμως, ὥστε θὰ ἦτο ἴσως λίαν τρυφερωτέρα πρὸς αὐτήν, ἀφοῦ ἡ πρώτη ταραχὴ τῆς στενοχωρίας τῆς παρήρχετο· ἦτο ἐν τούτοις κατὰ πολὺ δυσχερεστὴ πρὸς αὐτήν. Ἠσθάνετο δὲ ὅτι παρεξέκλινεν ἀπὸ τοῦ κυρίου καθήκοντος τῆς προστατίδος, ἂν ἐγκατέ-

λιπε τὴν Ἰουστίνην ἀνύπανδρον. Εἶτα ὁποία ἐλπὶς ὑπῆρχεν ἑτέρου τινὸς μνηστῆρος;

Ἡ Ρόζα, ἥτις εἰσήρχετο καὶ ἐξήρχετο τῆς οἰκίας, ὡς συνείθιζε, φλαροῦσα, σιδερώουσα καὶ βράπτουσα, ἀκούσασα ὅτι ὁ γάμος δὲν ἔλαβεν αἴσιον πέρασ, εὐπρεστήθη καὶ περιεφέρετο μὲ λάμποντας ὀφθαλμούς καὶ πρὸ πάντων ὠμίλει μετὰ γλυκύτητος πρὸς πάντας. Αὕτη ἦν ἀφωσιωμένη εἰς τὴν δέσποιναν Ἑλένην καὶ συνεζήτησαν καθ' ἑκάστην διὰ τὴν πιθανὴν καὶ θλιβεράν περίπτωσιν τῆς μελλούσης ἀγαμίας τῆς πτωχῆς Ἰουστίνης. Ἠρῆτο δὲ νὰ συντελῆ εἰς τὴν διέγερσιν τῶν φόβων καὶ μερμηλῶν τῶν Βεντιβολίων ὑπὲρ τῆς Ἰουστίνης. Πάντοτε δὲ ἔκτειρεν αὐτὴν καὶ τὴν ἐκάλει καὶ μὲν ἡ. Ἐλεγε δὲ τί ἤθελε συμβῆ, ἰὲν ἡ δέσποινα Ἑλένη ἀπέθνησκον—ὄ μὴ γένοιτο—ἡ Ἰουστίνη ἔπρεπε τότε νὰ ζῆ μὲ τὸν κύριον Ἰούλιον καὶ τὴν σύζυγόν του. Ὁ Ἰούλιος ἦτο υἱὸς τῆς μητρὸς του,—ὅπερ ἀρετὸν—ἀλλ' ἡ Καρολίνα ἦτο φθονερά, ζηλότυπος, καὶ καθεὶς γνωρίζει ἐκεῖνη τί ἦτο.

Ἐσπευσε λοιπὸν ἡ Ρόζα πρὸς τὸν θετὸν υἱὸν τῆς, καὶ τῷ εἶπεν ὅτι ἤδη ἡδύνατο νὰ περατωθῇ τὴν ὑπόθεσιν. Ὁ κ. Μικελίνης ἐκάλεσε τὸν ἡγούμενον καὶ μακρὰν μετ' αὐτοῦ συνδιάλεξιν τυχῶν, ἔπεισεν αὐτὸν εἰς τὰς προτάσεις του· τῷ ἐνεπιστεύθη δὲ μακρὰν ἐπιστολὴν πρὸς τὴν δέσποιναν Ἑλένην, ἐν ἣ εἶχεν ἐκθέσει ἐπισήμως προτάσεις διὰ τὴν χεῖρα τῆς προστατευομένης αὐτῆς.

Ὄμιλησε δὲ πρὸς τὸν ἡγούμενον περὶ τῆς μακρᾶς καὶ πιστῆς αὐτοῦ ἀφωσιώσεως χρονολογουμένης ἀπὸ τῆς παιδικῆς ἡλικίας τῆς Ἰουστίνης· πλὴν εἰς τὴν πρεσβύτιδα δέσπιναν ἐστήριξε μᾶλλον τὰς αἰλοδόξους ἐλπίδας του τοῦ νὰ ἐνωθῆ μὲ τὴν οἰκογένειαν αὐτοῦ. Ἡ περιουσία του ἦτο σημαντικὴ καὶ αὐξάνουσα καθ' ἑκάστην. Αἱ συναλλαγαί του συνεσχέτισαν αὐτὸν μετὰ προσώπων πολὺ ἀνωτέρων αὐτοῦ. Ἡ σύζυγός του λοιπὸν πρέπει νὰ βοηθῆ αὐτὸν δεχομένη πολλὰ πρόσωπα καὶ ἐζήτει ἐκεῖνη, ἥτις ἡδύνατο νὰ εἶναι ἰκανὴ νάντιπροσωπεύῃ αὐτὸν πρεπόντως εἰς τὴν παροῦσαν θέσιν τῆς οἰκογενείας Μικελίνης, ὅσον διὰ τὴν προῖκα τοῦτο ἦν αὐτῷ καθ' ὁλοκληρίαν ἀδιάφορον.

Δ. Π. ΠΑΙΟΠΟΥΛΟΣ

(ἔπεται τὸ τέλος)

καθηγητής.

ΣΕΒΑΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΝΟΜΟΥΣ

Οἱ νέοι Σπαρτιαῖται ἐδιδάσκοντο πρὸ πάντων, καὶ τούτῳ ἔργῳ μᾶλλον ἢ λόγῳ, νὰ ἦναι σεμνοὶ καὶ εὐπειθεῖς, νὰ σέβωνται τοὺς γέροντας καὶ τὰς ἀρχάς, διότι τοῦτο ἐθεωρεῖτο εὐλόγως ὡς ἡ ἀσφαλεστέρα βᾶσις τῆς ὅλης πολιτείας. Τὸ βῆμα καὶ τὸ βλέμμα τῶν νέων Σπαρτιατῶν, καὶ καθ' ὁδὸν διερ-

χομένωι, ἐνέφαινον, ὡς παρατηρεῖ ὁ Ξενοφῶν, τὴν κοσμιότητα καὶ τὴν σωφροσύνην. Ἐνώπιον τῶν πρεσβυτέρων ἦσαν συνεσταλμένοι ὡς κόραι, καὶ σιωπηλοὶ ὡς ἀγάλματα, ἐκτός ἂν ἀπηθύνετο πρὸς αὐτοὺς ἐρώτησις. Τὸ δὲ πρὸς τοὺς νόμους σέβας, δι' ὃ ὁ Σπαρτιάτης ἀπέβη τοσοῦτον πολέμιος πάσης ἐσωτερικῆς καινοτομίας, οὐδὲν ἄλλο ἦτο ἢ ἀπόρροια τοῦ θρησκευτικοῦ φόβου, ὃν ἐκ παίδων διὰ τῆς ἀνατροφῆς συνελάμβανε πρὸς τοὺς γέροντας καὶ πρὸς ἄρχοντας· διότι ἐν γένει οἱ Σπαρτιάται ἐφρόνουν, ὅτι διὰ τοῦ φόβου μάλιστα συνέχεται ἡ πολιτεία, καὶ τούτου ἕνεκα ἡγεῖρον φόβου ἱερὸν παρά τῇ κατοικίᾳ τῶν ἐφόρων. Ἀνάλογος δὲ ἦτο καὶ ἡ τῶν κορῶν ἀνατροφή, αἵτινες ὑπεβάλλοντο εἰς ἀσκήσεις, πολλάκις δημοσίας, σχεδὸν ὁμοίας τῶν ἀσκήσεων περὶ ἃς ἐγυμνάζοντο οἱ νέοι· καὶ τοῦτο διότι, καθὼς ὁ σκοπὸς τοῦ νομοθέτου ἦτο νὰ ἀναδείξῃ τοὺς νέους πρὸ πάντων ἀγαθοὺς στρατιώτας, οὕτω ὁ σκοπὸς αὐτοῦ ἦτο νὰ καταστήσῃ τὰς νέας ἐπιτηδεΐας νὰ γεννήσωσι παῖδας ἱκανοὺς νὰ ἀναδειχθῶσι στρατιῶται ἀγαθοί. (Κ. Παπαρηγόπουλος)

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΑΦΟΡΙΣΜΟΣ

«Οἱ Ἄγγλοι ἔχουσιν ἐν ἔθιμον ἀξιόλογον. Ὅσάκις ἀνθρωπὸς τις φανῆ βάνουτος τὸν λόγον ἢ τοὺς τρόπους, ἀφόρητος ἐνὶ λόγῳ εἰς τοὺς συναναστρεφόμενους, τὸν στέλλουσιν εἰς Coventry (πόλιν 32 λεύγας ἀπέχουσαν τοῦ Λονδίνου) δηλαδὴ τὸν ὑποθέτουσιν ἀπόντα· καὶ τότε αὐτὸς εὐρίσκειται μεμονωμένος, καὶ οὐδεὶς κοινωνεῖ μετ' αὐτοῦ. Ἐρωτᾷ, καὶ οὐδεὶς τῷ ἀποκρίνεται, οὐδεὶς τῷ γίνεται χρήσιμος κατ' οὐδέν. Κἀθήται μεταξύ τῶν ἄλλων, τρώγει εἰς τὴν αὐτὴν τράπεζαν τοῦ ξενοδοχείου· ὅλοι δύνανται νὰ βουλῶσι περὶ αὐτοῦ ἐλευθέρως ἐνώπιόν του, ὡς ἂν ἦτο ἀπών, καὶ νὰ διηγῶνται διὰ ποίαν αἰτίαν ἐστάλη εἰς Coventry. Ἐάν τις σημειωθῇ πρὸς αὐτὸν εὐχεται ὅπως τὸν ἴδῃ πάλιν εἰς τὴν κοινωνίαν· οὐδεὶς ὅμως προσέχει εἰς ὅτι ἂν ἐκεῖνος λέγῃ ἢ πράττῃ.

Ἐάν δογισθῇ ἢ προσβάλλῃ τοὺς συνδιαλεγόμενους, οὐδεὶς τὸν συνερίζεται· διότι ὑπάρχει κανὼν, ὅτι πᾶν ὅτι κάμη, οὔτε φαίνεται, οὔτε ἀκούεται. Εἶναι ἀπών. Ἐκρήγνυται εἰς δριμεῖς λόγους, ἀλλ' οὐδὲν ἄλλο πράττει ἢ νὰ κινή τὸν οἶκτον καὶ τὸν γέλωτα τῶν παρεστώτων. Ἐως οὐ ἔρχεται εἰς μετάνοιαν, ζητεῖ συγγνώμην, στέρ-

γει εἰς πᾶσαν ἱκανοποιήσιν, καὶ τότε οἱ πρόην συκοινωνοῦντες μετ' αὐτοῦ μεταδίδουσιν εἰς ἄλλους τὴν εἰδήσιν, ὅτι ἐπέστειψεν. Ὅλοι τότε τὸν συγχαίρουσι διὰ τὴν αἰσίαν του ἐπάνοδον, καὶ πάσαντα ἅπαντα τὰ διατρέξαντα ῥίπτονται εἰς λίθην.

Ὁ κοινωνικὸς οὗτος ἀφορισμὸς δὲν εἶναι λαμπρὸς; Δὲν εἶναι πρᾶγμα ἀξιωματικόν, καὶ οἰκοδομητικὸν τῆς κοινωνίας; Δὲν θά ἦτο καλόν, ἂν διεδίδετο πανταχοῦ τὸ παράδειγμα τοῦτο, τοῦ στέλλειν δηλαδὴ εἰς Coventry.

ΠΡΟΣ ΕΝΑ ΚΟΡΑΣΙ.

Εὐμορφ' εἶσαι σὰν ἀγιούλι,
Ποῦ στὰ χόρτα ἐντροπαλά
Κροῦθημένο γλυκανοίγει
Τὴν αὐγὴ μετ' τὴν δροσιά.

Εὐμορφ' εἶσαι σὰν ἀστέρι,
Ὅπου φῶς χύνει γλυκὸ,
Καὶ τοῦ παραπονεμένου
Ξελαφρώνει τὸν καῦμό.

Εὐμορφ' εἶσαι σὰν ὁ Ἔρωσ
Ὅπου βέλη φλογερά
Ἄπὸ τῆ φαρέτρα ρίχνει
Εἰς ἐσὲ στήθη τρυφερά.

Εὐμορφ' εἶσαι σὰν Νεράϊδα
Ποῦ προβαίνει ἀπ' τὰ νερά,
Καὶ τὸ κύμα καμαρώνει
Τὴν Ἀθάνατη ὠμορφιά.

Εὐμορφ' εἶσαι . . . Μὰ τί λέγω!
Ἦμπορεῖ κανὲν μετ' ἐσέ
Νὰ βαλθῇ στήν ὠμορφιάδα;
Ὅχι, ἀδύνατο, ποτέ!

ΗΡΑΚΛΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ.

Ὅταν ἡ ἡμετέρα συνείδησις καταδικάζει ἡμᾶς, ἡ καταδικη αὐτὴ ὅσον καὶ ἂν ἦ σιωπηλὴ ἐστὶ τρομερὰ· καθότι τὸ δικαστήριον τῆς συνειδήσεως, παρά τὴν θέλησίν μας, ἐπαναλαμβάνει ἀνά πᾶσαν στιγμὴν τὴν ἀπόφασίν του. Οὐδεμία μέλλουσα ὀδύνη ὑπάρχει δυναμένη νὰ τιμωρήσῃ τὸν ὑπὸ τῶν ἐλέγχων του κατατρυχόμενον ὡς ἑαυτὸς ἐαυτόν.